

Iedereen is welkom
Varia-avond

Vrijdagsavond 10 november 2023 om 19.30 uur

Toegang: gratis.

Locatie: De Witte Kerk, Agnes Huijnstraat 3 in Venlo

Wat is een varia-avond eigenlijk?

Vertegenwoordigers van onze werkgroepen vertellen die avond aan de hand van fotomateriaal hoe het staat met de natuur in NP de Maasduinen.

Een breed scala van onderwerpen komt die avond aan bod zoals:

- Een fotopresentatie van het ringen van de slechtvalken.
- Hoe gaat het met “onze” boomkickers, zet de migratie van deze diertjes door?

- En de knoflookpadden, is de herintroductie bij het Zwart Water succesvol?

- Was 2023 een goed vlinderjaar?
- Wat weten we van fossielen?

- Ook zal worden ingegaan op het onderzoek naar de gladde slang en hazelworm in Nationaal Park de Maasduinen.
- Waarom gaat het zo slecht met de levendbarende en zandhagedis?

- Wat zijn de activiteiten van de Werkgroep “Natuur in de Stad”?
- Hoe is de samenwerking tussen de vier IVN-afdelingen van Groot Venlo? Een mooi voorbeeld is de gezamenlijke planteninventarisatie in het Burgemeester Bergerpark in Venlo.

- Welke successen boekt de Werkgroep Biodiversiteit?
- Zien we positieve resultaten van de aanleg van diverse wilde bloemenstroken bij zowel particulieren als op bedrijventerreinen?

Dit alles en nog veel meer komt deze avond aan bod.

En uiteraard kunnen we die avond van gedachten wisselen over wat we nog meer kunnen doen of oppakken als vereniging of zelfs beter doen.

Dit alles omlijst door een natuurquiz met leuke prijzen.

Welkom aan onze nieuwe leden

- Wil Simons uit Velden
- Dorry Haanen uit Velden
- Carla Bruggers uit Milsbeek
- Aad Welage uit Vierlingsbeek
- Ildiko Schermann uit Well
- Joyce Schoebber uit Arcen
- Jurek Minderman uit Venlo
- Angèle Linthorst uit Velden
- Roland Alberts uit Straelen-Herongen

Foto: Roland

Verlag dagulinderinventarisaties 2023

ulinderwerkgroep; in totaal op 16 zondagochtenden hebben we op diverse routes geteld. In totaal zijn er 30 verschillende soorten dagulinders gezien op de routes (maar ook 30 soorten nachtulinders).

Het voorjaar begon slecht door en het koude weer en de (naar verhouding) vele regen, maar vanaf eind juni waren er dan eindelijk hogere aantallen ulinders en meer soorten. De soorten in de hoogste aantallen waren de bekendere soorten, de Zandoogjes en de Dikkopjes.

Geelsprietdikkopje

Soorten die op de meest verschillende zondagen gezien zijn: Hooibeestje, Dagpauwoog, Bruin zandoogje, Icarusblauwtje en het Boomblauwtje.

Voor mijzelf was de Grote weerschijnulinder (25 juni) de dagulinder die het meest aansprekend was (want nog nooit gezien), denk dat een aantal dat ook hadden toen ze de Glasuleugelpijlstaart (28 mei) zagen uliegen.

Grote weerschijnulinder

De complete lijst van waargenomen dagvlinders en het aantal zondagen dat ze gezien zijn:

aantal zondagen	Soort
5	Atalanta
1	Blauwtje spec
3	Bont zandoogje
6	Boomblauwtje
1	Bruin blauwtje
8	Bruin zandoogje
2	Citroenulinder
6	Dagpauwoog
1	Eikenpage
2	Geelsprietdikkopje
4	Gehakkelde aurelia
1	Groentje
3	Groot dikkopje
2	Groot koolwitje
1	Grote weerschijnulinder
6	Hooibeestje
7	Icarusblauwtje
1	Klein geaderd witje
5	Klein koolwitje
5	Kleine ijsvogelulinder
1	Kleine parelmoerulinder
2	Kleine vuurulinder
3	Koevinkje
1	Koninginnenpage
1	Koolwitje onbekend
1	Landkaartje
2	Oranje zandoogje
3	Oranjetipje
4	Witje spec
2	Zwartsprietdikkopje

Data en tekst: Johan Muusers
Foto's: Henny Martens

Boomblauwtje

Tekening: Ger Cremers

Paddenstoelentocht in 't Hanik

Zaterdag 1 oktober verzamelden 40 mensen zich bij Wijngaard 't Hanik voor de IVN Paddenstoelentocht.

We zijn verheugd te zien dat er zowel jeugd als recreanten zijn aangemeld. Nieuwe IVN leden hadden tevens de mogelijkheid om zich te mengen in dit gezelschap van trouwe actieve leden om elkaar beter te leren kennen.

Hartelijk dank aan de Gastvrouw en Gastheer van het Landschap Mariëlle en Ritsaart.

De groep werd verdeeld in twee groepen van 10 volwassenen en een groep met kinderen, die een kortere route hebben gelopen. Zo kon iedereen het hele verhaal van de IVN gids goed volgen en goed contact met elkaar houden! Uiteraard werd er veel gefotografeerd en via de smartphone de nodige informatie verzameld.

Zie ook: [ObsIdentify - Van Bezoeker tot Onderzoeker \(ivn.nl\)](https://www.ivn.nl/obsidentify-van-bezoeker-tot-onderzoeker)

Aanbod voedselbosjes

[Voedselbosjes - Voedselbosjes \(ivn.nl\)](https://www.ivn.nl)

Het wordt weer winter en de dieren zijn druk doende met het verzamelen van fruit en noten.

Ook langs het Dassenpad is veel te vinden.

ivn natuur
educatie
Maasduinen

Op naar duizend Voedselbosjes

Uit diverse pilots weten we dat de animo voor [Voedselbosjes](https://www.ivn.nl) groot is. Onze droom is om duizend Voedselbosjes aan te leggen, maar dat kunnen we niet alleen. We werken daarom slim samen met landelijke, regionale en lokale partners en leggen gaandeweg de regie voor nieuwe Voedselbosjes zoveel mogelijk lokaal. We volgen een beproefde aanpak die we kennen uit andere landelijke projecten.

Speerpunten in onze aanpak

- **Voedselbosjes zijn behapbaar**
We houden de Voedselbosjes klein. Een Voedselbosje vraagt weinig onderhoud. Locaties doen een kleine eigen bijdrage. Daardoor zijn Voedselbosjes heel behapbaar.
- **Kleine en grote bossen**
Binnen de Voedselbosjes blijven we zo dicht mogelijk bij de principes van een groot voedselbos. We zien het Voedselbosje als educatieve stapsteen naar een groot voedselbos en proberen waar mogelijk een verbinding te maken. Dit kan doordat de kinderen een groot voedselbos bezoeken of dat de voedselbosbouwer met zijn oogst naar de kinderen komt.
- **Aanleg in fasen**
We realiseren de Voedselbosjes in fasen. In 2018 en 2019 zijn de eerste vier voorlopers geplant. In 2020 zijn pilotprojecten gestart en realiseren we ruim 25 nieuwe Voedselbosjes. De ervaringen uit deze pilots gebruiken we bij de opschaling en uitrol. In 2021 zijn we doorgesloopt naar 40 Voedselbosjes en in 2022 starten we met 50 nieuwe locaties. Stapsgewijs gaan we naar het duizendste Voedselbosje! We verplaatsen gaandeweg de regie naar lokale partijen en maken een do-it-yourself aanpak.

- **Beproefd stappenplan**

Alle locaties volgen een beproefd en up-to-date stappenplan. Daarin zijn de rollen en taken van alle betrokkenen helder. We streven naar regie van het lokale netwerk door Voedselboswachters op te leiden. Zo borgen we het gebruik en beheer van de Voedselbosjes.

- **Communicatie**

We realiseren de komende jaren landelijke activatie rond Voedselbosjes. De duizend Plantdagen en oogstfeesten hebben een grote PR-waarde. Via landelijke en regionale (online) media vertellen kinderen, leerkrachten, pedagogisch medewerkers, boeren, ouders en vrijwilligers hoe de Voedselbosjes hun kijk op voedselproductie en gezondheid heeft veranderd.

Ook een Voedselbosje?

- IVN heeft inmiddels circa 40 Voedselbosjes gerealiseerd. Ervaring die we opdoen gebruiken we om de Voedselbosjes nog beter en geschikt te maken voor een landelijke opschaling. We hopen in 2024 het duizendste bosje te planten bij een school of kinderopvang!
- Ben jij geïnteresseerd in een Voedselbosje? Heb je voldoende ruimte op je plein? Met zon en zonder grote bomen in de buurt? En kun je zelf een klein deel meebetalen?
- Laat het ons weten en vul onderstaand formulier in. Hiermee kunnen we financiers aanzetten tot investeren in Voedselbosjes. Zodra zich een kans in jouw regio voordoet, hoor je van ons.

Ja, ik wil een Voedselbosje

Klik op de link en vul in; [Ook een Voedselbosje? - Voedselbosjes \(iun.nl\)](https://iun.nl)

Wat is het IVN?

Het instituut voor Natuur, educatie en duurzaamheid is een landelijke vereniging met plaatselijke afdelingen. IVN Maasduinen is een afdeling met als werkgebied het noordoostelijk deel van de gemeente Venlo.

Wat wil het IVN?

Mens en Natuur zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Wij als IVN verbinden mensen en natuur. We laten jong en oud beleven hoe leuk, gezond en belangrijk natuur is. Op die manier dragen wij bij aan een duurzame samenleving, individuele gezondheid en het welzijn van iedereen.

Wat doet onze afdeling?

Onze afdeling richt zich op onderhoud van natuurgebieden, inventarisaties en educatie door middel van excursies en lezingen. In samenwerking met grondeigenaren wordt gewerkt aan verbetering van de biodiversiteit door het inzaaien van wilde bloemenranden en -akkers.

Hoe werkt een afdeling?

Alle activiteiten van IVN Maasduinen zijn vrijwilligersactiviteiten. Veel leden zijn binnen de vereniging actief. Het hart van onze vereniging zijn onze werkgroepen, daarnaast zijn ook leden actief in de natuurfotografie en met insecten.

Behalve werkgroepen zijn er ook kortlopende projecten. Zoals het inventariseren van landgoederen en bedrijventerreinen op flora en fauna. Heb je belangstelling?

Neem contact op en sluit je aan.

Hoe word je lid?

Geef je op via [Aanmelden - Maasduinen \(ivn.nl\)](https://www.ivn.nl/maasduinen/aanmelden)

Wat kost een lidmaatschap?

Een lidmaatschap per huishouden bedraagt €22,-

Een individueel lidmaatschap volwassene bedraagt €22,-

Een individueel lidmaatschap < 18 jaar bedraagt €2,50

De contributie kun je jaarlijks zelf overmaken naar onze bankrekening NL94 RABO 0153513861 op naam van IVN Maasduinen onder vermelding van 'Contributie'.

Vanaf 2024 wordt de contributie verhoogd naar €25,-.

Wat ontvang je als lid?

Je kunt gratis deelnemen aan alle activiteiten binnen de afdeling. Binnen IVN kun je met korting deelnemen aan cursussen en lezingen. Je ontvangt maandelijks de nieuwsbrief van IVN-maasduinen en elk kwartaal het tijdschrift Mens en Natuur.

Werkgroepen

IVN Bestuur de Maasduinen

Voorzitter	Ton Wetjens	Tel. 06-2138 2434
Penningmeester	Hans Billekens	Tel. 06-1413 2768
Secretariaat	Annet Weijkamp	Tel. 06-1518 1174
Algemeen lid	Henny Martens	Tel. 06-3061 2548
Algemeen lid	Marc Vergeldt	Tel. 06-4159 7904

IVN Werkgroepen de Maasduinen

- Jeugd & Jongeren: Jose Wennekers jose.wennekers@outlook.com
In Veilige Handen: Jose Wennekers en Peer Maas
- Natuur Beheer: Henk Wennekers henk.wennekers@outlook.com
- Natuurpad 'Volg de Das': Sraar Geelen Tel: 06-2219 6724
- Natuur in de stad 'Venlo': Sjeng Vissers sjma@home.nl
- Speelnatuur 't Smokkelpad': Ton Wetjens tonwetjens70@gmail.com

- Amfibieën & reptielen: Ton Wetjens Tel: 06-2138 2434
- Biodiversiteit: Annet Weijkamp annet.weykamp@telfort.nl
- Roofvogels en Vogels: Theo Lommen theo.lommen@hetnet.nl
- Vlinders: Henny Martens henny.martens@hotmail.nl
- Zoogdieren: Ron Keijers ronkeijers@hotmail.com

Eind Redactie Nieuwsbrief: Annet Weijkamp

annet.weykamp@telfort.nl

Beheerder IVN Website: Wiel Jacobs

ivn.maasduinen@live.nl

Werkgroep Natuurbeheer

Zaterdagochtend 4 en 18 november

van 9 tot 12 uur

Aanmelden bij Henk.wennekers@outlook.com

IVN Maasduinen werkt samen met **Steunpunt Landschapsbeheer Limburg**

Natuur en landschap in de Provincie Limburg kunnen niet zonder vrijwilligers en er is van alles te doen. Het Limburgs Landschap presenteert daarom het nieuwe Steunpunt Landschapsbeheer. Een nieuw initiatief, met steun van de Provincie Limburg, om landschapsvrijwilligerswerk te faciliteren en te ondersteunen.

Vrijwilligers, het landschap van ons

Het landschap begint al als je naar buiten stapt. In de straat, in het dorp of in de stad. In Limburg zijn tientallen verenigingen en groepen actief in het landschap en er is er geen een die hetzelfde doet. Zo zijn er veel afdelingen van IVN Limburg die werkdagen organiseren en de vrijwilligers van Plök in Sittard die het snoeien en oogsten van hoogstambomen op zich nemen. Meer voorbeelden van lokale initiatieven zie je op onze **kaart**. Het Steunpunt Landschapsbeheer ondersteunt deze groepen en kan jou helpen om aansluiting te vinden. Wij horen graag van je als je buiten aan de slag wil. Dat kan als hersteller, verteller of teller. Neem contact op via het **contactformulier**.

Gereedschap en cursusaanbod

Aangesloten organisaties of groepen kunnen (hand) gereedschap lenen als zij een goede voorbereiding voor de werkdag kunnen overleggen. Dit vragen we omdat we jou veilig aan het werk willen zetten en ook vrijwilligers te maken hebben met de Arbowet.

Naast ons eigen cursusaanbod kunnen we ook, samen met jou, cursussen of instructies organiseren over het snoeien van hoogstamfruitbomen, het vlechtten van heggen, het werken met de zeis en het onderhouden van poelen. Kijk in onze actuele **agenda** voor ons cursusaanbod of neem contact met ons op als je een cursus met ons wil organiseren.

Intern werkoverleg werkgroepen IVN Maasduinen

Vrijdag avond 17 november vanaf 19.30 uur op uitnodiging van het bestuur

Van: Mees van den Munckhof <m.van.den.munckhof@ivn.nl>

Verzonden: donderdag 19 oktober 2023 12:41

Onderwerp: Uitnodiging Train-de-trainer Levende Tuinen workshop

Beste IVN Afdelingen,

Op 22 november organiseren we een gratis 'Train-de-trainer Levende Tuinen workshop' in het Natuur en Milieucentrum in Weert (Geurtsvenweg 4, 6006 SN Weert) voor Limburgse IVN afdelingen en IVN gastheren/ vrouwen.

De doelstelling van deze workshop is tweeledig:

1. Je leert je hoe je (je eigen/ een) tuin tot een paradijs maakt voor insecten, vogels en natuurlijk ook voor jezelf!
2. je leert hoe je je deze boodschap eigen kunt maken en kunt uitdragen in je eigen gemeente, buurt of wijk. Een super manier dus om op een concrete manier de impact van jouw afdeling op de omgeving kunt vergroten!

Er is steeds minder groen in stedelijk gebied, infrastructuur zorgt er voor dat natuur in Nederland versnipperd raakt. Des te belangrijker om het stedelijk groen, zoals onze tuinen, zo bio divers mogelijk te maken. Dat is niet alleen positief voor de natuur, maar ook voor onszelf! In een omgeving met veel groen is minder criminaliteit en zijn mensen over het algemeen gelukkiger en minder gestrest. Daarom vinden we het belangrijk om mensen te inspireren om tuinen zo tegelurij mogelijk te maken en deze natuur inclusiever in te richten, en daar kunnen jullie bij helpen!

Na deze workshop heb jij alle handvaten om begin volgend jaar voor jullie eigen publiek een 'Levende Tuinen workshop' te geven. Vindt deze workshop plaats in de maand maart dan zullen wij die promoten vanuit de campagne IVN Natuurverbinders*!

Lijkt het jou interessant om aan deze workshop mee te doen? Meld je dan aan via [deze link](#) en dan zien we je graag daar! Komt deze datum niet goed uit, of is Weert voor jou moeilijk bereikbaar? Op **dinsdag 12 december** organiseren we ook een 'Levende Tuinen webinar' die je vanuit huis mee kan doen! Voor deze webinar kun je je aanmelden via [deze link](#). We zien je graag op 22 november of 12 december!

*De campagne IVN Natuurverbinders (zie www.natuurverbinders.nl) is bedoeld om via IVN activiteiten die aansluiten bij de Agenda van de natuur nieuwe mensen te bereiken die óók actief willen worden om hun leefomgeving een stukje natuurlijker en duurzamer te maken.

Met vriendelijke groet, Mees van den Munckhof
Projectmedewerker IVN Natuureducatie

Bereikbaar: dinsdag t/m vrijdag
IVN Limburg
06-58940336
www.ivn.nl

IVN natuuronderwijs op het schoolplein

Tekst: Dieuwertje Smolenaars , NME Amsterdam noord en het groene wiel – veldwerk Nederland in opdracht van IVN – gezonde schoolpleinen

Slakken zijn de enige weekdieren die op het land leven. Ze kunnen dit door zichzelf nat te houden met slijm. Zonder dit slijm zouden ze binnen de kortste keren uitdrogen en doodgaan. Dit is echter niet de belangrijkste reden. Het slijm zorgt ervoor dat de slak zich kan voortbewegen. Eigenlijk glijdt hij over zijn eigen slijm zoals wij schaatsen over het ijs.

Je kunt landslakken indelen in twee groepen: naaktslakken en huisjesslakken.

Slakken komen voor op donkere vochtige plekken het liefst een beetje warm. Als het een dag warm is geweest en gaat regenen, komen alle slakken tevoorschijn om van de regen te genieten en op zoek te gaan naar eten. Slakken eten blaadjes van kleine planten. Wij geven ze vaak sla of groente te eten. In de mond heeft de slak duizenden tanden. Slakken hebben kaken waarmee ze voedsel in hun mond trekken. Hun tanden zitten op de radula – de slakkentong. De radula is een grote ribbelige structuur die zich tot ver buiten de mond van de slak kan uitstrekken. Een gemiddelde radula kan 120 rijen van 100 tanden hebben, dat is 12.000 tanden. Er zijn ook soorten met 20.000 tanden. De plaatsing en de vorm van de tanden verschilt per slak.

Ook al bewegen slakken langzaam, ze kunnen overleven in moeilijke omstandigheden. Ze hebben geen oren. Een slak heeft vier uitsteeksels aan zijn kop zitten. De onderste twee zijn korter, hier kan de slak mee voelen en ruiken. Zo weet de slak altijd over welk oppervlak hij heengaat en of het eetbaar is of niet. De bovenste twee uitsteeksels noemen we ook tentakels. Helemaal aan het einde van de tentakels zitten de ogen. Hiermee kan de slak alleen licht en donker zien.

Nationale Klimaatweek

Doe ook iets voor een beter klimaat

Nationale Klimaatweek is dit jaar van **30 oktober t/m 5 november 2023**.

We moedigen burgers, bedrijven en gemeenten aan om iets te doen voor een

beter klimaat. Het klimaat heeft jou nodig. Je kunt ieder moment beginnen aan een bewuster leven.

Vooraf en tijdens de Nationale Klimaatweek worden veel activiteiten georganiseerd. Selecteer een datum of zoek naar jouw provincie om te kijken of er wat voor je bij zit. Per activiteit is aangegeven waar je meer informatie kunt vinden of waar je je kunt aanmelden.

Welke duurzame stap zet jij vandaag?

Word Klimaatburgemeester

Zet jij je in voor een beter klimaat in de omgeving waar je woont? Jij bent de buurman die zorgt voor nog meer groene daken in de wijk, helpt de vereniging met het verduurzamen van het clubhuis, of je inspireert jouw collega's om klimaat bewuster te consumeren. Of misschien ben je een verbinder die verschillende partijen bij elkaar brengt om duurzaamheid samen aan te pakken. Hoe dan ook ben je een voorbeeld en inspireer je anderen. [Zet ook de knop om en doe mee!](#)

Klimaat supporter

Bedrijven hebben een grote impact op de verduurzaming van Nederland. Zeker als we onze krachten bundelen zetten we grote stappen. De Nationale Klimaatweek laat zien wat we samen bereiken en hoe we Nederland duurzamer maken. En dat gaat verder dan groene energie verbruiken. [Aanmelden](#)

Gemeenten

Rondom en tijdens de Nationale Klimaatweek laten we zien wat we met elkaar kunnen bereiken en hoe we Nederland duurzamer maken. Met de verschillende gemeenten in Nederland kunnen we lokaal grote stappen zetten op het gebied van duurzaamheid. Zet ook de knop om en kom als gemeente, samen met jouw inwoners, in actie voor een duurzamer Nederland. [Aanmelden](#)